

lazaretul de la Gmunden. De acolo, literatura epistolară a lui Tablă ia drumul Pragăi spre a fi tradusă de Jarník în nemțește și apoi din nou la Gmunden. „Nu tăgăduiesc, scrie Jarník, că citind rîndurile acestea ticsite de greșeli, nu m-am putut opri să nu rid cu poftă de(spre) năzdrăvăniile îndrăznețului soldat“¹.

Din moștenirea literară a prof. Jarník ne-a parvenit o jeluire în versuri, nedită, compusă de Tablă pe cînd se afla la Lugoj, în toamna anului 1915. E mai degrabă o scrisoare versificată, în care aluziile la lipsurile și evenimentele războiului se împletesc cu evocarea zilelor petrecute în spitalul de la Gmunden².

*

Ne aflăm pe la sfîrșitul anului 1915, — deci, în plin război. De pe cîmpurile de luptă sosesc mereu răniți, aparținînd tuturor naționalităților din Austria. O corespondență a ziarului „Românul“ — de la începutul anului 1916 relatează că, în Praga erau „români cît frunză și iarbă“³. Nu trebuie să uităm că în capitala țării cehe se mai găseau și două regimente de honvezi, 2 și 51, al căror efectiv se compunea în majoritate din români ardeleni. Jarník face uneori mențiune în scrisorile sale despre ofițerii români de la aceste regimente, cu care el avea contacte personale⁴. În afară de soldați, Praga mai adăpostea la data aceea și mulți intelectuali români, unii dintre ei refugiați din Bucovina: preoți și medici militari, ofițeri, profesori, artiști, funcționari etc. Jarník îi cunoștea pe toți și avea legături cu fiecare dintre ei.

Cu prilejul sărbătorilor de Crăciun și de Bobotează, un grup de intelectuali români, ajutați de autoritățile militare locale, au organizat patru concerte religioase pentru răniții și soldații, români de origină. Jarník a fost mereu prezent în mijlocul acestei agitații festive, care îi procura o neobișnuită satisfacție. Ziarele noastre din Ardeal relatează pe larg despre organizarea și programul acestor festivități⁵, de care va fi vorba la capitolul despre abatele Zavoral.

Cîteva consemnări documentare și unele informații indirecte ne încredințează că Jarník a rămas pînă la sfîrșitul războiului cel mai bun prieten al soldaților și răniților români. O grijă permanentă o constituia pentru Jarník contactul soldaților cu țara prin intermediul ziarelor. Pentru aceasta, Jarník se îngrijea ca cele două ziare de largă circulație în Ardeal, *Gazeta Transilva-*

¹ Vezi scrisoarea lui Jarník către Mela Popea, incompletă (1915). (Arh. St. Brașov. Col. bibl. „Astra“, Brașov. Donația Ioan Popea Nr. 73).

² Vezi anexa 4.

³ *Crăciunul românesc în Praga*, în „Românul“, Arad, VI, Nr. 2 din 3/16 ian. 1916 și „Gazeta Transilvaniei“, Brașov, LXXIX, Nr. 3 din 5/18.I.1916.

⁴ Scrisoarea lni Jarník către Andreiu Bârseann din 9.III.1915, (Bibl. univ. Cluj Mss. Nr. 4050, II, f. 107—110).

⁵ Vezi *Presearea Crăciunului la Praga* în „Gazeta Transilvaniei“, Brașov, LXXIX, Nr. 4, din 6/19.I.1916; *Crăciunul românesc în Praga* în „Gazeta Transilvaniei“, Brașov, LXXIX, Nr. 3, din 5/18.I.1916; *Crăciunul românesc în Praga* în „Românul“, Arad, VI, Nr. 2, din 3/16.I.1916; *Boboteaza soldaților români gr. orientali. Maica Servatia. Soldații români cer lectură românească* în „Românul“, Arad, VI, Nr. 11 din 16/2.I.1916 și *Boboteaza românească la Praga* în „Românul“, Arad, VI, Nr. 13 din 17/30.I.1916.